

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

септември 2011 година
Штип

Број 65, 1 септември 2011 година

СОДРЖИНА

ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски/специјалистички труд- одобрени од наставно-научниот совет на единицата	3
РЕФЕРАТ за избор на соработник во соработничко звање помлад асистент за научна област гастрономија на Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	4
РЕФЕРАТ за избор на помлад асистент/асистент за научната област хемија на текстилот на Технолошко-техничкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	6
РЕФЕРАТ за избор на наставник од наставно-научната област македонистика на Педагошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	12
РЕФЕРАТ за избор на соработник во звање помлад асистент за наставно-научната област романистика на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	19
РЕФЕРАТ за избор на асистент за наставно - научното поле/област – клинички медицински науки на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	21
РЕФЕРАТ за избор на асистент за наставно - научното поле/област – фундаментални медицински науки на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	32
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот за учебникот „Истражно дупчење“ од авторот проф. д-р Орце Спасовски, Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	36
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „Макро и микро аспектите на трошоците во здравствениот сектор“ (скрипта) од авторот доц. д-р Александар Костадиновски, Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	39
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „Современи тенденции на јавното здравство“, од авторот доц. д-р Круме Николоски, Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	45
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Практикум по анатомија со физиологија на домашните животни“ од д-р Ацо Кузелов, доцент на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	48
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Практикум по основи на сточарското производство“ од д-р Ацо Кузелов, доцент на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	49
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот на учебникот „Механика на карпи“ од проф. д-р Зоран Панов, Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	50

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
 Уредници: проф. д-р Блажо Боев, м-р Ристо Костуранов
 Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
 Техничко уредување: Славе Димитров, Благој Михов

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИКОТ „ИСТРАЖНО ДУПЧЕЊЕ“ ОД
АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ОРЦЕ СПАСОВСКИ, ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИРОДНИ И
ТЕХНИЧКИ НАУКИ, УГД - ШТИП

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип (бр. 2202-186/18), донесена на седницата одржана на 30 јуни 2011 год., формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Тодор Серафимовски, редовен професор и д-р Блажо Боев редовен професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, со задача да изготви писмен извештај – рецензија на ракописот за учебникот „Истражно дупчење“ од авторот д-р Орце Спасовски, вонреден професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

По добивањето на материјалот и прегледувањето на ракописот за учебникот „Истражно дупчење“ од авторот д-р Орце Спасовски, Комисијата во наведениот состав го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот за учебникот „Истражно дупчење“, поднесен од авторот д-р Орце Спасовски, вонреден професор на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, е пишуван на македонски јазик и кирилско писмо, со латинично писмо во илустрации на имиња на странски автори, кои задолжително се пишуваат во оригинална форма. Композицијата на ракописот за предметниот учебник по обем, структура, илустрации и детален опис во целост одговара за намената за која е пишуван и компатибилен со многу ретки учебници од ваков вид кои досега се имаат појавено во печат. Ова ќе биде голем придонес за развојот на овој дел од геолошката образовна наука во Република Македонија и многу пошироко, бидејќи изнесените материјал заслужува секако почитување.

Вкупниот обем на ракописот за учебникот „Истражно дупчење“ изнесува 504 страници текст, отпечатен на Б₅ формат, со 75 табели и 177 илустрации, во кои главно се презентирани скици, дијаграми, фотографии и др. Содржината на ракописот за наведениот учебник концептуално е поставен во четири основни поглавја, во кои понатаму се издвојуваат 20 потпоглавја во кои се третираат одредените типови на дупчење и нивната примена. Авторот многу искусно и професионално ги подредил сите потребни елементи за квалитетно да се опише одреден тип на дупчење. За да се добие покомплетен впечаток во основната содржина на учебникот, како и да се потенцираат одредени наши видувања за одредени поглавја содржани во учебникот „Истражно дупчење“, во понатамошниот преглед посебно ќе се задржеме на секое од четирите основни поглавја.

1. Општ дел

Во рамките на ова поглавје авторот komponiral пет потпоглавја кои ја третираат проблематиката на оние параметри и фактори на дупчењето кои во основа имаат за цел да го воведат читателот во истражното дупчење. Оттука во рамките на овој основен дел авторот презентира податоци за историјатот на истражното дупчење и изработката на бунари каде хронолошки е прикажан историјатот на истражното дупчење, почнувајќи од палеолитот до денес. Во понатамошниот преглед се презентирани податоци за физичко-механичките карактеристики на карпестите маси кои имаат пресудно значење за изборот на технологијата и режимот на дупчењето. Во посебни поглавја се прикажани улогата на истражното дупчење во хидрогеолошките истражувања и елементите на истражната дупнатина. Во последните две поглавја од овој дел се дадени теоретските основи на процесот на дупчењето со ротационата и ударната метода, како и користењето на флуидите

во истражното дупчење. Направен е чекор напред кон поквалитетно појаснување на особените на исплаката, хемиските средства за подобрување на квалитативните својства на исплаката, чистењето и регенерацијата на исплаката, колматацијата како физичко-хемиски процес и примената на компримираниот воздух при истражното дупчење.

2. Истражното дупчење за хидрогеолошки потреби

Овој дел по многу нешто претставува основно поглавје во рамките на предметниот учебник, не само според презентираниот обем туку и по значењето во образовна, научна и практична смисла. Имено, во почетокот се прикажани позначајните активности во врска со проектирањето на истражната дупнатина, содржината на проектот на истражната дупнатина (општ и технички дел), постапките и различните операции при изработката на хидрогеолошката истражна дупнатина. За комплетно обработената материја да биде попристапна до оние читатели за кои е наменет учебникот, авторот успеал на еден современ пристап да ги прикаже основите на методите кои се користат при истражното дупчење. Во делот кој се однесува на ротационото дупчење се прикажани принципот и составот на гарнитурите за ротационото дупчење, како и примената на овој тип на дупчење во различни геолошки и хидрогеолошки услови. Во посебен дел се прикажани и основните принципи, составот и примената на ударното дупчење во различни геолошки и хидрогеолошки услови. На крајот се дадени основните принципи на комбинираниот начин на истражното дупчење (ударно-ротационо). Посебно внимание во овој дел заслужува описот на отклонот (девијација) на дупнатината и насочено (диригирано) дупчење, каде детално се прикажани причините кои доведуваат до отклон при дупчењето, мерки за спречување на отколот и мерење на отколот на дупнатината, диригираното (насочено) дупчење како една од методите која во последно време наоѓа се поголема примена при истражувањето на минералните сировини. Во посебен дел се дадени заглавувањето и хаварии во дупнатините, како постапката за спасување, каде конструктивно се прикажани причините поради кои доаѓа до хаварии (геолошка, техничко-технолошка природа, како и човечкиот фактор). Начините и приборот кој се користи за спасување на заглавениот прибор, постапките на тампонирањето со глина, постапките за цементација и приборот кој се користи за цементација.

3. Набљудување и мерење во процесот на хидрогеолошкото истражно дупчење

Во рамките на третото основно поглавје од презентираниот материјал во ракописот на учебникот авторот во почетокот посветил внимание на следењето и собирањето на хидрогеолошки податоци во текот на изработката на истражната дупнатина. Во овј дел се прикажани начините на земање на примероци од карпите, дефинирање на литолошкиот профил, хидрогеолошките набљудувања и мерења во текот на дупчењето, следењето на физичките карактеристики, хемискиот состав на изданските води и појавата на гасови во текот на дупчењето. Во понатамошното презентирање авторот дава преглед на неопходните мерења и тестирања на водоносните хоризонти во текот на дупчењето и начините на претходното пробување на водоносните хоризонти. На крајот од ова поглавје се прикажани мерењата на дупнатините и хидрогеолошки набљудувања по завршувањето на дупчењето, односно начините на картирање на јадрото, дефинирање на литолошкиот профил, каротажни мерења, набљудување на режимот на подземните води во дупнатините, земање на примероци од јадрата на дупнатините за лабораториски испитувања, изработка на завршниот извештај за истражната дупнатина и заштита на луѓето и опремата при истражното хидрогеолошко дупчење.

4. Истражно дупчење за истражување на цврсти минерални сировини

Следејќи ги севкупните сознанија за примената на истражното дупчење во различни подрачја, неоспорно е дека во рамките на овој материјал примат треба да добие и поглавјето за примената на истражното дупчење за истражување на наоѓалишта на цврсти минерални сировини. Практиката на истражувањето, проучувањето и експлоатацијата на наоѓалиштата ги потврдиле сознанијата дека не е можно да се замисли која било од претходно спомнатите фази без примена на истражното дупчење. Една од најзначајните

фази во текот не дупчењето е добивање на јадро, со што се овозможува и одредување на литолошкиот склоп, положбата на рудните тела, а со пробување и квалитетот на корисната минерална суровина. Во рамките на ова поглавје авторот посебно внимание посветил и на влијанието на истражното дупчење врз животната средина, како и предложени мерки за заштита на животната средина.

Оптимизацијата на процесот на дупчењето претставува еден од многуте важни процеси во областа на истражното дупчење и таа е тесно поврзана со воведување на нова опрема за дупчење и мерни инструменти, нова технологија и нови облици на организација на работата.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од сето досега изнесено и образложено во рамките на оваа рецензија, Комисијата констатира дека материјалот содржан во ракописот за учебникот „Истражно дупчење“ од авторот проф. д-р Орце Спасовски ги исполнува сите услови да биде отпечатен како универзитетски учебник. Комисијата смета дека материјалот е пишуван професионално, со јасна цел и намена, и истиот има нагласен современ карактер. Материјалот содржан во ракописот ќе биде добредојден за студентите од Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, но по својата содржина и комплексноста на проблематиката која е обработена, истиот може да биде користен и од далеку поширок опсег на интереси.

На крајот, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за природни и технички науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип да го прифати позитивно оценетиот ракопис за учебникот „Истражно дупчење“, поднесен од проф. д-р Орце Спасовски и да отвори постапка за негово издавање како универзитетски учебник.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Тодор Серафимовски, ред. професор, с.р.
Д-р Блажо Боев, ред. професор, с.р.